

**СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА
ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
(број Решења: 214 од 27.02.2019. године)**

Констатује се да је горе наведени уџбеник Информатика и рачунарство 5, уџбеник за пети разред основне школе превод уџбеника исте ауторке, издатог на српском језику и писму, издавача „Клетт“ д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00037/2018-07 од 25.04.2018. године.

Уџбеник садржи три поглавља: *Информационо – комуникационе технологије; дигитална писменост; Рачунарство.*

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – показатељ је задовољен у великом обиму и оцењен оценом 3.

Издавачу се скраће пажња на уочене грешке, које је потребно исправити:

- на унутрашњој страни корица недостаје превод упутства за активацију е-издања на словачком језику;
- страна 2 – недостаје превод у вези руководиоца пројекта, штампе, тиража, ко је одобрио издавање и употребу уџбеника, решење о одобрењу уџбеника итд.; у последњем пасусу, у првом реду ставити зарез након речи *zverejňovanie*;
- страна 4 – у садржају у тексту на страни 71 додати реч *zariadení* након речи *IKT*;
- страна 9 – у одељку *ZAÚJÍMAVOSŤ* реч *simulácia* треба болдовати;
- страна 10 – у првој реченици последњу реч *počítače* треба болдовати; у последњој реченици избацити реч *na* испред речи *smartfón*;
- страна 11 – у четвртом реду уместо речи *ktorý* написати реч *ktorá*; у опису функције уређаја миша треба преформулисати другу реченицу: *Aktuálnu pozíciu mišy na pracovnej ploche zobrazuje tzv. ukazovateľ mišy.*; недостаје одговарајући опис функције тачпеда;
- страна 12 – у трећем пасусу у претпоследњој реченици уместо речи *je* написати *sa zapisuje (...v ktorej sa zapisuje číslo 0 alebo 1.)*
- страна 13 - у другом пасусу, четврту реченицу преформулисати у: *Meracia jednotka pre pamäť počítača, ktorá je väčšia ako bit a bajt je kilobajt.*; у последњој табели, у другом реду, друге колоне додати број 1 (*niekoľko TB (napr. 1 TB)*);
- страна 16 – у одељку *KTO CHCE VEDIET VIAC?* преформулисати прву реченицу: *Na počítačoch sa často používajú programy so špeciálnym účelom.*;

- страна 17 – у одељку *KLÚČOVE SLOVÁ*, уместо *tlačidlo ponuky Štart* написати *Štart menu*; у истом одељку након израза *pracovná páska* ставити зарез;
- страна 19 – испод прве слике заменити текст *katogórie zobrazenia y zobrazenie kategorií*;
- страна 22 – у другом пасусу, другом реду реч *folder* болдовати; као и у трећем реду реч *adresár* и *katalóg* такође болдовати;
- страна 23 – у другом пасусу, у последњој загради, реч *Document* написати малим почетним словом (Blank document);
- страна 24 – у трећем пасусу, у првој реченици испред речи *plochu* додати реч *pracovnú*;
- страна 25 – испод слике тастатуре заменити реч *cyrilikou* у реч *latinkou*;
- страна 27 – у одељку *KTO CHCE VEDIET VIAC?* у другој реченици реч *PDF* болдовати;
- страна 28 – у одељку *ZAUJÍMAVOSTĚ*, у другој реченици треба болдовати веб адресу: <https://10fastfingers.com/typing-text/serbian>; испод наслова: *Formátovanie textového dokumentu*, преформулисати први део реченице у: *Aby si mohol/mohla formátovať, presunúť alebo zmazať časť textu*; на истој страни у последњој реченици болдовати последњу реч *blok*;
- страна 31 – испод наслова: *Formátovanie strany*, у првој реченици уместо речи *nastavenia* написати *vzhľad*; у тексту испод слике на дну стране *Page Layout* болдовати;
- страна 32 – у четвртом пасусу на крају прве реченице болдовати реч *okraj*;
- страна 33 – у тексту испод прве слике болдовати реч *Home*; у тексту испод друге слике болдовати речи *Paragraph* и *Home*;
- страна 35 – у првом пасусу испод наслова *Formatovanie znakov* болдовати: на крају првог реда реч *znakmi* и на почетку трећег реда *písmo – font*; у другом пасусу болдовати речи: у трећем реду *tučné slová* и слово *B*; у трећем реду слово *I* болдовати и искосити (*italic*); у трећем реду подвући реч *podčiarknuté*; на почетку четвртог реда подвући реч *písmená*; у четвртом реду слово *U* болдовати и подвући; у последњој реченици реч *písma* заменити са *písmen*; у заградама речи *Italic* и *Underline* написати малим почетним словима;
- страна 36 - преформулисати прву реченицу у: *Výber farby písmen sa vykonáva kliknutím na príkaz A*; испод прве слике уместо речи *písma* написати реч *písmen*;
- страна 37 – испод друге слике реч *Format* болдовати;

- страна 39 – у претпоследњем пасусу речи у заградама (*Shape Outline*), (*Shape Fill*) и (*Shape Effects*) зацрвенити;
- страна 40 – у првој реченици речи *Text Box* зацрвенити; испод прве слике реч *Text Box* зацрвенити; у другој реченици речи *Change Shape* зацрвенити; испод друге слике *Change Shape* зацрвенити;
- страна 41 – у трећем пасусу, друга реченица реч *extenzia* болдовати;
- страна 42 – у другом пасусу зацрвенити последње две речи у загради (*New folder*); у трећем пасусу, трећа реченица зацрвенити реч у загради (*Rename*);
- страна 43 – у последњој реченици зацрвенити речи *Delete* које су у заградама;
- страна 44 – у одељку *KTO CHCE VEDIET VIAC?* испод прве слике зацрвенити реч *Shift*, у следећеј реченици реч *Ctrl* и испод друге слике реч *Ctrl* такође зацрвенити;
- страна 47 – у последњем пасусу речи: *New*, *Open*, *Save* и *Save As* зацрвенити;
- страна 49 – испод друге слике зацрвенити речи *Štetka* и *Rozprašovač*; у последњем пасусу у другом реду после речи *kresliť* додати реч *hotové*; у последњој реченици речи *Outline* и *Fill* зацрвенити;
- страна 50 – у трећем и у последњем пасусу, речи *Resize* зацрвенити; у последњем пасусу после речи *zobrazeného* додати реч *obrázku*;
- страна 51 – у другом пасусу речи *Copy*, *Cut* и *Paste* зацрвенити; у наслову додати реч *inteligentnom – Práca s obrázkami na inteligentnom telefóne*;
- страна 52 – у првој реченици реч *Upraviť* зацрвенити; у претпоследњој реченици израз *Pridaj obrázok* зацрвенити;
- страна 54 – у последњој реченици реч *Accessories* болдовати;
- страна 55 – у петом пасусу реч *fruity* која је у загради, написати великим почетним словом (*Fruity Loops*);
- страна 56 – у претпоследњем пасусу, у шестом реду недостају стрелице (*s možnosťami « a » alebo dočasne zastaviť...*);
- страна 60 – у последњој реченици речи у заградама: *Recent*, *Open Other Presentations* и *Black Presentation* зацрвенити;
- страна 61 – у одељку *KTO CHCE VEDIET VIAC?* реч у загради (*Notes*) зацрвенити; у последњем пасусу у првом реду и последњем реду, реч *Home* болдовати; у последњем реду реч *Layout* зацрвенити; у последњем реду уместо *rotosou menu* написати *v rotosnom menu*;

- страна 62 – испод прве слике реч *Home* болдовати; у првом пасусу речи у заградама *Open, Save, Save As, New, Print, Share* и *Info* зацрвенити; испод друге слике реч *File* болдовати; у одељку *ÚLOHA*, у првом реду, уместо речи *sa* написати *si (Pozorne si prezri)*; у последњем одељку речи *From Beginning, F5* и *ESC* зацрвенити; испод последње слике речи *Slide Show* болдовати;
- страна 63 – испод прве слике реч *Design* болдовати; у другом пасусу, у првој и трећој реченици израз *Format Background* зацрвенити;
- страна 64 – испод друге слике реч *Transitions* болдовати; у трећем пасусу у петом реду реч *None* зацрвенити; у последњем пасусу речи у заградама *Entrance, Emphasis* и *Exit* зацрвенити;
- страна 65 – испод друге слике реч *Review* болдовати, испод треће слике реч *View* болдовати; испод пете слике реч *Format* болдовати;
- страна 66 – испод табеле у првој реченици уместо *name.ext* написати *meno.ext*;
- страна 70 – у одељку *ÚLOHA*, у другој реченици уместо речи *oblakov* написати *oblaku*;
- страна 72 – у другом пасусу, у трећој реченици иза речи *Napríklad* додати реч *môžu (Napríklad môžu spomaliť prácu zariadenia)*;
- страна 73 – у петом пасусу реч у загради *Open* зацрвенити;
- страна 74 – у последњем пасусу речи у заградама *Settings* и *Update* зацрвенити;
- страна 75 – у другом пасусу, у другој реченици болдовати следеће: *CM Security AppLock Antivirus, AVG Antivirus FREE, Bitdefender Antivirus, Kaspersky Antivirus & App Lock, Norton Security & Antivirus, ESET Mobile Security & Antivirus*;
- страна 76 – у трећем пасусу, у првој реченици уместо речи *rozvojom* написати *rozvoj*; у последњој реченици избацити размак испред речи *fotoaparáty*;
- страна 80 – у трећем реду уместо речи *ramena* написати реч *rúk*;
- страна 81 – у трећем пасусу, у првом реду, реч *neexistuje* исправити у *neexistujú*; у последњој реченици реч *dlhšej* заменити у *dlkšie*;
- страна 82 - у трећем пасусу уместо речи *zabránilo* написати *vyhlo*;
- страна 84 – у првом пасусу, другу реченицу преформулисати у: *Pravdepodobne si doteraz počul/počula upozornenia, že by si nemal odhaľovať tvoje osobné údaje na internete.;*
- страна 86 – у другом пасусу, у последњем реду речи *Friends only* и *Iba priatelia* зацрвенити; превести текст на другој слици: *Mama Jelena Jovanovićová, otec*

Slobodan Jovanović a ja bežíme z mesta na 15 dní, lebo nás volá more.

- страна 90 – у трећем пасусу, у првом реду, уместо речи *jednu* написати *jeden*;
- страна 91 – у првом пасусу, у последњем реду реч *emotikónu* болдовати;
- страна 92 – у претпоследњем реду уместо речи *ste* написати реч *si* (*mal by si ju požiadať o povolenie...*);
- страна 93 – у другом пасусу испод наслова, у првом реду, уместо речи *kreovanie* написати реч *vytváranie*;
- страна 94 – у тексту испод слике, након речи *sieti* додати реч *Facebook*;
- страна 96 – у одељку *KTO CHCE VEDIETĚ VIAC?*, у првом реду boldovati рећ *kopirajt*;
- страна 97 – у другом пасусу, у петом реду, речи *fríver* и *Šerver* болдовати;
- страна 99 – у одељку *ZHRNUTIE*, у петом пасусу у другој реченици, уместо *Pri reciklácii* написати *Reciklacia je proces...*; у шестом пасусу реч *Ergonómia* болдовати; у тринаестом пасусу на крају првог реда након речи *ako* додати реч *aj* (*ako aj účel*);
- страна 107 – у првој реченици уместо речи *dieťa* написати *dieťaťa*;
- страна 110 – на првој слици превести текст који изговара птица: *Môžeš mi pomôst chytiť nezbedné prasiatko? Poskladaj pár blokov spolu a stlač Spustiť, aby si mi pomohol tam prísť.*
- страна 113 – у шестом реду реч *Scratch* болдовати;
- страна 114 – другу реченицу преформулисати у: *Dvojitým kliknutím na stiahnutý súbor začnete inštaláciu programu.*;
- страна 117 – у другом реду реч *postavu* болдовати; у деветом реду рећ *Vymaž* зацрвенили; у претпоследњем пасусу, на крају првог реда, уместо речи *sadu* написати реч *sériu*;
- страна 120 – у одељку *KTO CHCE VEDIETĚ VIAC?*, у четвртом реду, исправити реч *umiestnené* у *umiestnená*;
- страна 121 – на трећој слици у претпоследњем реду треба превести текст: *Ahoj!*; и у последњем реду такође: *Pomôžem ti naučiť sa programovať.*; у пасусу испод одељка *ZAUJÍMAVOSTĚ*, у четвртом реду болдовати: *sieť bodov*; у петом реду уместо речи *východiskovú*, написати реч *začiatočnú*;
- страна 123 – у одељку *ÚLOHA*, у петом реду, уместо речи *ktorá* написати *ktorý*; у последњој табели, избацити први плави блок и уместо њега ставити блок на ком пише: *skoč na x:0 y:0*;

- страна 124 – у трећем реду реч *Duch* болдовати; у одељку *ÚLOHA PRE SKUPINOVÚ PRÁCU*, у осмом реду, уместо речи *Úloh* написати *Úlohu*;
- страна 129 – у трећем реду реч *Dáta* болдовати; испод прве табеле болдовати реч *Operácie* која се налази на крају реченице;
- страна 130 – у одељку *ÚLOHA*, у првом реду болдовати реч *Dáta*;
- страна 131 – у одељку *KTO CHCE VEDIET VIAC?*, прву реч изменити у *Predchádzajúca* (*Predchádzajúca úloha*); у трећем реду у речи *obrázku* избацити слово *o* (*obrázku*);
- страна 134 – у трећем задатку у претпоследњем реду (блоку), уместо $1+2+3+4+5/5$ треба да стоји: $1+2+3+4+5/6$;
- страна 137 – у одељку *ÚLOHA*, поред трећег пасуса, недостаје слика са блоковима;
- страна 139 - у одељку *ÚLOHA*, у првом реду иза речи *pohybuje* додати реч *za* (*pohybuje za šípkou*);
- страна 143 – на првој и трећој слици, у последњем реду уместо израза *Výsledkom je remíza!*, написати *Výsledok je nerozhodný!*;
- страна 147 – у првој реченици израз *nová správa* зацрвенити;
- страна 149 – у петом пасусу речи *Vrtuľník* и *Prekážka* зацрвенити; у последњем пасусу реч *Vrtuľník* зацрвенити;
- страна 150 – у првој реченици реч *Prekážka* зацрвенити; у последњем пасусу, у првој реченици реч *predchádzajúce* исправити у *predchádzajúcej*;
- страна 154 – у одељку *OTÁZKY A ÚLOHY NA CVIČENIE* под тачком 4. болдовати <http://studio.code.org>; у 12. задатку, реч *čiarovú* заменити са *lineárnu*;
- страна 155 – у 16. задатку уместо речи *štvorcovými číslami* написати реч *štvorcami*;
- страна 159 – под појмом **aplikácie** уместо речи *denne* написати реч *každodenne*; под појмом **blokové programovanie** преформулисати реченицу у: *opisovanie algoritmov skladaním blokov*; под појмом **digitálne zariadenie** на крају реченице у загради болдовати речи **IKT zariadenie**;
- страна 161 – код појма **myš** испред речи *pre* додати *vstupné zariadenie*;
- страна 162 – као последњи појам под словом *O*, потребно је додати појам **označenie** – *selektovanie častí dokumentu v počítači na ktorú sa vzťahuje výmena*; код појма **priečinnok** трећу реч *adresár* заменити са *katalóg* (*adresár alebo katalóg...*)
- страна 164 – код појма **výber**, реч *označenie* болдовати;

- страна 167 – у трећем реду уместо *ZŠ Svetozar Marković* написати *ZŠ Lazar Savatić*
- На последњој страни недостаје превод.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

Стручна комисија Педагошког завода Војводине у саставу: